

JANA ZWYRTEK HAMPLOVÁ: PANDEMICKÝ ZÁKON BEZ EMOCÍ, ALE DO PROPADLIŠTĚ DĚJIN

- CZ24 News | 22. ledna 2022

ČESKO: Vláda zrušila vyhlášku o povinném očkování některých skupin občanů. Je třeba to přivítat, a to i za situace, kdy tato vyhláška neměla nikdy spatřit světlo světa, a když už spatřila, měla být zrušena mnohem dříve, protože vyvolávala existenční nejistotu u tisícovek lidí. Vládě je tedy třeba připsat body za to, že pochopila situaci včetně toho, že by odkládáním poškodila i svou reputaci, protože po zrušení vyhlášky volali nejen občané, nejen spolky a iniciativy, ale také čtrnáct odvážných senátorů, dvacet poslanců a ombudsman. Ve hře tak bylo i rozhodování Ústavního soudu...Je proto možné, že vláda nechtěla riskovat porážku u nejvyšší soudní autority u nás, a současně reálně hrozilo tisíce žalob a s nimi i možný kolaps státu, kdyby odešla část policistů, hasičů, zdravotního personálu, vojáků, a studia skončila řada studentů důležitých oborů, o zahlcení soudů nemluvě. Tedy rozhodnutí vlády o zrušení vyhlášky bylo racionálním krokem, k němuž tento tlak na mnoha frontách nepochybně efektivně přispěl.

Ted' se hraje o pandemický zákon

A tady vláda opět chybuje, když snahou o jeho novelu opět vyvolává vášně. Zkusme to však bez emocí, zato důsledně. Co vše je na pandemickém zákonu prapodivné?

Pandemický zákon (*Zákon č. 94/2021 Sb., Zákon o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů*) zavádí na našem území dlouhodobě, tedy bez jakékoli revize v čase, stav pandemické pohotovosti, tedy na rozdíl od nouzového stavu, který musí revidovat pro jeho výjimečnost každý měsíc sněmovna, dává bíanco šek ministru zdravotnictví s mírnou nadsázkou k čemukoli, co ho v danou chvíli napadne. Tedy stav pandemické pohotovosti, pro který mimochodem nejsou stanoveny žádné podmínky, např. počty nemocných či hospitalizovaných, by za platnosti daného zákona na našem území trvale byl, i kdyby už de facto nebyl. Žádný podobný nouzový stav, ať by byl nazván jakkoli, nesmí být zaveden bez podmínek, bez revize v určitých časových úsecích, a už vůbec ne přímo zákonem. Ten má stanovovat jen podmínky, za kterých je možné jej vyhlásit. Je to podobná právní absurdita, jako by byl na dobu neurčitou zákonem deklarován stav povodňové pohotovosti, i když už dávno neprší.

Připomeňme...

Pandemický zákon byl přijatý po zrušení nouzového stavu, který už tehdy přišel zákonodárcům příliš tvrdý. Nicméně pandemickým zákonem, který jim byl tehdy operativně podsunut, se zavedlo něco mnohem horšího, včetně svěření obrovské centrální moci nad celým územím republiky do rukou jednoho politika, ministra zdravotnictví. Jak prozíravé to bylo, o tom svědčí čtyři desítky zrušených nezákonných opatření – ovšem ke zrušení vždy až poté, co se těmito nezákonnostmi naši občané museli řídit. Tedy řadu měsíců tu panoval nezákonný režim. Jeden z ministrů dokonce na kameru bezelstně přiznal, že o nezákonnosti vědí, ale proč by opatření nevydali, když jim to pandemický zákon umožňuje, a jiná ministryně bez uzardění prohlásila, že opatřeními chtějí znepříjemňovat jedné skupině občanů život. A to je další jev daného zákona – pro kumulaci obrovské moci v rukou jednoho člověka, který se nemusí s nikým radit, nikdo mu to nemusí posvětit, a vše jde zcela mimo

sněmovnu, docházelo k desítkám nezákonností, a to naprosto mimo jakoukoli kontrolu kohokoliv, a k jasnému, dokonce výslovnému, zneužívání politické moci. A to vše umožňuje právě pandemický zákon, a to v rozsahu, který tu ještě nikdy nebyl.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

Zcela neúčinná právní obrana

Soudní obrana proti nezákonnostem, „páchaným“ podle pandemického zákona, je neúčinná. Na soud se sice můžete obrátit, ale pro ubíhající čas je vám to houby platné. Možnost právní obrany je tak totiž nastavena – než Nejvyšší správní soud rozhodne, je jeho rozhodnutí, jakkoli správné, zcela k ničemu, protože opatření dávno neplatí a je vydáno nové, a často opět nezákonné. Často jsme tedy byli svědky povinnosti řídit se nezákonným opatřením, na které navazovalo další nezákonné opatření, a možnost se tomu bránit tu teoretická byla, ale v praxi naprosto selhávala. Tedy jako by nebyla. Nelze tolerovat, aby proti jakémukoli zásahu státu nebylo možné se právně bránit.

Ochranu zdraví má upravovat jeden zákon

V České republice máme dva miliony právních předpisů, a právní řád „zaplevelujeme“ dalšími. Pandemický zákon je jednou z těchto plevelných norem, protože zvyšuje počet zákonů o další kousek, který vnáší do dané oblasti, kterou upravuje, takový chaos, že s jeho pochopením a především aplikací mají problém i zkušení právníci (advokáti i soudci). Proč? Danou oblast má upravovat zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, a ne právní norma, která se jednou aplikuje přímo, jindy na zákon o veřejném zdraví odkazuje, a k tomu mění mnoho dalších zákonů. To vše je zneužitelné vůči lidem, protože zákony a všechny právní kroky na jejich základě mají být především srozumitelné, jasné a určité. Pandemický zákon je vše, jen ne srozumitelný, a opatření, která na jeho základě spatřila světlo světa, pokud vůbec byla zákonná, tak tady o srozumitelnosti nelze mluvit vůbec.

Proč má jedna diagnóza zvláštní zákon?

Žádná nemoc nemá mít svou zvláštní normu. Na území republiky se může objevit řada jiných nemocí, které budou nakažlivé, a bude hrozit, že onemocní větší skupina občanů. V minulosti to byla typicky chřipka, kdy v jednom roce bylo nemocných milion lidí. Proto mají být upraveny podmínky, za kterých lze vyhlásit stav epidemie, a to jak v některém regionu, tak celorepublikově, tyto stavy má vyhlášovat orgány hygieny (ne politikové), a hygiena je má jasně odůvodňovat a stanovat omezení pro občany, nebo, v závažnějších případech, to může řešit nouzový stav, který je následně revidován sněmovnou, před kterou je nutné jeho trvání opět odůvodnit, tedy má existovat jasná obecná právní úprava, která bude využívána u všech nemocí, které by se u nás vyskytly. Speciální podmínky pro jednu diagnózu, která byla v tomto směru vyčleněna zcela mimo hygienu, zcela mimo zákonodárné sbory, byla ponechána zcela bez revize a odůvodnění v čase, je absolutně nestandardní,

nepochopitelný postup, v právním řádu nevidaný, a je neskutečně zneužitelný – což se děje. Lidově řečeno – pandemický zákon slouží k tomu, aby si jeden ministr – politik, a jeho prostřednictvím vládnoucí politické koalice, mohl trvale a zcela nekontrolovaně dělat, co chce, kdy chce a jak chce, a to bez ohledu na to, zda situace v zemi tomu ještě vůbec odpovídá, protože stav pandemické pohotovosti je zaveden jako „trvalý“.

Tedy situace, které se dotýkají i diagnózy covid-19, by měly být konečně obecně upraveny v zákoně o ochraně veřejného zdraví, a na základě tohoto zákona by měla být vydávána příslušná, jasně odůvodněná rozhodnutí, protože k jinému postupu nikdy nebyl a dodnes není důvod.

Rozhodování politiků namísto orgánů hygieny je neobhajitelné

A posledním důvodem, který už jen dokresluje to, že pandemický zákon nemá v našem právním řádu co dělat, je fakt, že o konkrétních opatřeních v oblasti zdraví lidí rozhoduje politik, tedy ministr, nikoli orgány hygieny. Proč jen u této diagnózy? O tom, jaká budou opatření v případě epidemie, nebo i pandemie (když rozdíl mezi těmito pojmy doposud nikdo nevysvětlil), má být v rukou právě a jen hygieny, ne politika v pozici ministra, a řídit se mají zákonem o ochraně veřejného zdraví, nikoli jedním, účelově vytvořeným zákonem, který byl navíc přijatý „z vyděšení“ po zrušení nouzového stavu, kterému se tehdy hlasitě tleskalo. Ovšem vzápětí zvedli poslanci ruku nepochopitelně pro mnohem horší režim, což možná dodnes řadě z nich ani nedošlo. Jsem ovšem přesvědčena o tom, že ti, kdo pandemický zákon připravovali, moc dobře věděli, co dělají. Nebývale si totiž upevnili politikou moc nad lidmi, protože orgány hygieny by jim totiž s politickými rozhodnutími typu diskriminace neočkovaných příliš nepomohly; tedy tuto moc museli přesměrovat do svých rukou právě pandemickým zákonem. A to je na tom nejvíce alarmující a nepřijatelné.

Co by tedy měla udělat vláda?

Měla by zapomenout na snahu novelizovat tuto právní „šílenost“, svěřující absolutní nekontrolovanou moc do rukou jednoho politika vládnoucí koalice, a to bez možnosti efektivní právní obrany občanů proti jejímu zneužití a bez jakékoli revize vydaných opatření a trvání stavu pandemie v čase, a měla by připustit jen jeden kvalitní zákon o ochraně veřejného zdraví. Tedy aby zde byla právní úprava obecná pro všechny diagnózy stejně nebo obdobně, aby byla jasně daná kompetence orgánům hygieny jako odborným autoritám státní správy, a aby zásahy do našich životů probíhaly standardním způsobem jako v minulosti, když zde byly epidemie. Tedy měla by pandemický zákon jako naprostý právní paskvil, který vnáší chaos a nepřehlednost do dané oblasti, a umožňuje hrubé a historicky nevidané zneužití politické moci, zrušit jako celek. Tím by bylo o jeden zákon méně, a o jeden krok návratu k principům právního státu více.

Pandemický zákon daných právních kvalit by se tedy nejen neměl novelizovat, ale jako celek by se měl zrušit, a vše podstatné by mělo být upraveno v zákoně o ochraně zdraví, a to včetně oblasti náhrady škod – to je jediná část pandemického zákona, která bude po 28.2.2022 účinná. Vše ostatní padá, a snaha to opět postavit na nohy by byla ze strany vlády obrovskou chybou. Ostatně novela pandemického zákona by podléhala schválení sněmovnou a senátem – a zvednout ruku pro oživení právní normy popsanych kvalit by nebylo rozhodně snadné. Už proto, že je zde s aplikací zákona výrazná negativní zkušenost, silná odborná oponentura a výrazný občanský nesouhlas. Pandemický zákon by se měl zkrátka stát minulostí jako neslavný dokument doby, a do tohoto propadliště dějin by mu měla současná vláda umést cestu. To je to nejlepší, co může pro tento zákon, a tím pro své občany, udělat.

AUTOR: JANA ZWYRTEK HAMPLOVÁ

[ZDROJ](#)